

4.6. uzdevums. "Vai ieguldījumiem vienmēr ir vajadzīga nauda?"

A. Iepazīsties ar fragmentu no O. Jemeljanova publikācijas!

Diversifikācijas princips ir jāpaplašina arī uz citām investora darbības jomām. Ar kapitālu parasti saprot arī finanšu līdzekļus. Bet cilvēka fiziskā un psiholoģiskā veselība nav mazāk svarīga sastāvdaļa, kas nosaka viņa labklājību. Šo komponentu var saukt par "bioloģisko" kapitālu. Savukārt īpašību esamība, kas ļauj normāli funkcionēt sociālajā vidē, – izglītība, pieredze, komunikācijas prasme – ļauj cilvēkam veidot savu "sociālo" kapitālu. Visi šie trīs kapitāla veidi mijiedarbojas. Jo lielāks ir cilvēka "bioloģiskais" un "sociālais" kapitāls, jo lielāku risku viņš var uzņemties, veicot finanšu ieguldījumus. Un pretēji, akla tiekšanās tikai pēc finanšu panākumiem, nodarot kaitējumu savai veselībai un sociālajām prasmēm, arī nav uzskatāma par perspektīvu. (..) Galu galā, kā apgalvo psihologs, ekonomists un Nobela prēmijas laureāts Denjels Kanemans, "ir muļķīgi apgalvot, ka nauda nevar "nopirkt" laimi, bet cilvēki pārspīlē to, cik lielā mērā vairāk naudas varēs "nopirkt" vairāk laimes."

Avots: Jemeljanovs, O. (2021) *Diskontējot nākotni*
(<https://www.delfi.lv/news/versijas/olegs-jemeljanovs-diskontejojot-nakotni-turpinajums.d?id=52826855>).

Uzraksti strukturētu pārspriedumu "Kā veikt lielākus ieguldījumus savā sociālajā un bioloģiskajā kapitālā?"!

Pārsprieduma saturā atspoguļo:

- kādus ieguldījumus tu veic sevī jau tagad, turklāt bez naudas izdošanas;
- kas tev šobrīd būtu vajadzīgs, lai palielinātu ieguldījumus savā sociālajā un bioloģiskajā kapitālā;
- kā tu ceri atgūt skolas gados veiktos ieguldījumus sevī.

B. Zemāk doti vairāki piemēri. Izpildi tajos norādītos nosacījumus!

a) Katrīna nolēmusi pārdot savu māju. Viens pircējs par to šobrīd maksātu 135 000 eiro, bet cits pircējs pēc trīs gadiem māju nopirktu par 150 000 eiro.

Aprēķini!

Kad ir izdevīgāk māju pārdot: uzreiz vai pēc trim gadiem, pieņemot, ka gada noguldījumu procentu likme ir 3%, un kad, ja noguldījumu procentu likme ir 2%?

Kā attīstītas uzņēmējkompetences (uzņēmējspējas) var veicināt uzņēmējdarbību, prasmīgāk pārvaldīt personiskās finanses un nodrošināt ilgtspēju?

6. pielikums/ Darba lapa

b) **Iegūsti informāciju** par noguldījumu procentu likmēm Latvijas bankās šobrīd!

Skaidro, kāpēc tās ir augstas/zemas un kā tās ietekmē aktīvu cenu!

c) Par kādu cenu var pirkt iekārtu, kura triju gadu laikā katra gada beigās nodrošinās ienākumu 50 000 eiro, ja noguldījumu procentu likme ir 3%?

d) Pieņemsim, ka uzņēmums ir emitējis 2 miljonus akciju, akcijas nominālvērtība ir 1 eiro. Akcija tika nopirkta par 3,54 eiro. Uzņēmums pārskata gadā ir guvis neto peļņu 1,5 milj. eiro, un akcionāru sapulce lēmusi 20% peļņas izmaksāt dividendēs.

Aprēķini akcijas ienesīgumu un cenu, par kādu varētu pirkt akciju, ja noguldījumu procentu likme ir 2%! IIN neņem vērā.

e) Gatis nopirka AS "X" akcijas par 9,72 eiro un pārdeva par 10,00 eiro. Andris nopirka AS "X" akcijas par 7,72 eiro un pārdeva par 8,00 eiro. Akcijas bija abu valdījumā vienādu laika periodu.

Veic nepieciešamos aprēķinus un skaidro, kam un kāpēc akciju ienesīgums bija lielāks?